

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 28P/164/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119216286
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Biščáková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8119216286.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Zuzanou Biščákovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A. A., C.. XX.X.XXXX, O. A., C.. XX.XX.XXXX, O. A., C.. XX.XX.XXXX bytom u matky, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúcich z matky M. Q., C.. X.X.XXXX, S. I. M. XX, M., právne zastúpenej W.. Y. I. Č., X. O. O. B. XXXX/XX, Prešov a otca M. A., C.. XX.X.XXXX, S. Ž. XXX, toho času v ÚVTOS Prešov, právne zastúpeného JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom Masarykova 2, Prešov v konaní o úpravu styku,

rozhodol:

takto

- I. M e n í rozsudok Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 30P/240/2014 zo dňa 19.11.2014 v časti úprave styku otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený uskutočňovať telefonické hovory s maloletými deťmi v trvaní 30 minút každú stredu v kalendárnom týždni v čase od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každú párnú sobotu v kalendárnom týždni v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod.
- II. Matka je povinná umožniť maloletým deťom tieto telefonické rozhovory s otcom.
- III. V prevyšujúcej časti návrh otca z a m i e t a .
- IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletých detí podal na Okresný súd Prešov návrh, ktorým žiadal, aby súd upravil jeho styk s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený uskutočňovať telefonické rozhovory s maloletými deťmi v trvaní 30 minút každú stredu v kalendárnom týždni v čase od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každú sobotu v kalendárnom týždni v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. Otec je oprávnený osobne sa stretávať s maloletými deťmi v čase od 13.00 hod. do 16.00 hod. počas jednej nedele v kalendárnom mesiaci, a to podľa oznámenie otca vzhľadom na určenie konkrétneho návštevného dňa zo strany Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom je otec umiestnený. Otec je povinný matke oznámiť svoj záujem o uskutočnenie stretnutia aspoň 3 dni vopred. Matka je povinná maloleté deti pripraviť na stretnutie a včas ich odovzdať v mieste svojho trvalého bydliska otcovej sestre C. Q.L., nar. 23.7.1984, 080 01 Ž. XXX, ktorá maloleté deti odprevadí na stretnutie s otcom do miesta výkonu trestu a po uskutočnení stretnutia s otcom maloleté deti bez zbytočného odkladu odprevadí späť ku matke do mieste jej bydliska. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu prešov pod sp. zn. 30P/240/2014 zo dňa 19.11.2014 bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, maloleté deti na čas po rozvode manželstva boli zverené do osobnej starostlivosti a matky a styk otca s maloletými deťmi

nebol upravený. Na strane otca došlo k výraznej zmene pomerov. Otec bol dňa 18.3.2018 vzatý do väzby a následne bol rozsudkom Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 33T/101/2018 zo dňa 28.1.2019 uznaný vinným zo spáchania trestného činu lúpeže v súbehu s trestným činom porušovania domovej slobody a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov a 8 mesiacov. Z uvedeného vyplýva, že otec od 18.3.2018 nemá nijako zabezpečené právo styku s maloletými deťmi. Otec má eminentný záujem stretávať sa s maloletými deťmi a udržiavať s nimi pravidelný kontakt, aj napriek tomu, že je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. Matka neumožňuje deťom styk s otcom, a bráni aj v telefonickom kontakte otca s maloletými deťmi.

2. Obaja rodičia sa zúčastnili prvého stretnutia rodičov na Okresnom súde Prešov. Otec zotrval na podanom návrhu a chce sa so svojimi maloletými deťmi stretávať aj osobne. Matka s podaným návrhom nesúhlasila. Uviedla, že je ochotná umožniť otcovi kontaktovať sa s maloletými deťmi telefonicky. Matka ďalej uviedla, že najstaršia dcéra A. veľmi ťažko znáša, že otec je vo výkone trestu a uvedeného dôvodu s ňou navštevuje aj psychologičku. Kolízna opatrovníčka súhlasila s tým, aby maloleté deti s otcom aspoň v telefonickom kontakte. Vzhľadom na uvádzané skutočnosti ako ja fakt, že počas manželstva boli zo strany matky maloletých detí viaceré podania v súvislosti s fyzickým a psychickým napádaním matky zo strany otca maloletých detí, navrhuje vo veci vykonať znalecké dokazovanie, či je to v prospech maloletých detí.

3. Kolízna opatrovníčka v písomne podanej správe uviedla, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, M. A., U. Q., C.. XX.XX.XXXX X. M. A., C.. XX.XX.XXXX. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Prešove dňa 19.11.2014, pod č.k. 30P/240/2014. V tomto konaní boli maloleté deti zverené matke a otec bol zaviazaný platením výživného v sume 100 € na maloletú A., 70 € na maloletého O. a 70 € na maloletú O.. Styk otca s deťmi upravený nebol. Podľa udania matky rozvodu predchádzalo dlhodobé psychické a fyzické týranie manželom, ktorý bol aj za tento trestný čin odsúdený podmienene rozsudkom Okresného súdu v Prešove, sp. zn. 33T/85/2014, zo dňa 16.09.2014. Otec detí bol v minulosti riešený minimálne 15 x aj v priestupkovom konaní a to nielen za priestupky dopravného charakteru. Otcov záujem o deti bol veľmi vlažný, viac sa zaujímal o maloletú A., o predčasne narodené dvojčatá, ktorých vývoj bol komplikovanejší sa takmer nezaujímal a vyživovaciu povinnosť si riadne neplnil ani neplní. V roku 2018 bol otec odsúdený za násilnú trestnú činnosť a momentálne sa nachádza vo väzení, čomu matka pripisuje zvýšený záujem o deti. (Rozsudok KS v Prešove, č.k. 4To 12/19-531, zo dňa 23.05.2019 úhrny trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 8 mesiacov) V roku 2018 z dôvodu podania podnetu na anonymnú linku Ústredia práce, kde otec M. A. nahlásil nedostatočnú starostlivosť o deti zo strany matky, prešetrovali situáciu v rodine a mieru ohrozenia detí. M. A. sa už v tom čase nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody a takýmto spôsobom sa začal o deti zaujímať. Podanie sa ukázalo ako neodôvodnené a deti nie sú ohrozené v starostlivosti matky. Stará sa o nich príkladne. Momentálne prebieha konanie úpravu styku otca s deťmi počas jeho výkonu trestu odňatia slobody. Matka s úpravou styku otca s deťmi nesúhlasí, je toho názoru, že otec takýmto spôsobom chce zasahovať do jej života a života detí, ktoré majú z tohto dôvodu psychické problémy. Konanie o zníženie výživného zo strany otca bolo zastavené na jeho vlastnú žiadosť. Matka maloletých detí, M. A., trvale bytom I. M. Č..XX, Nižná Šebastová, má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou. Je invalidnou dôchodkyňou, prekonala detskú mozgovú obrnu. Výživné na maloleté deti jej otec uhrádza v nepatrných čiastkach, na výživnom má otec značný dlh, ktorý narastá. Matka sa stará o domácnosť a o deti, ktoré potrebujú zvýšenú starostlivosť, jej nástup do práce je v súčasnosti nereálny. Býva v spoločnej domácnosti v rodinnom dome svojho druhu M. Y.. Pán Y. sa stará o svoju partnerku, ako aj o deti. Rodinný dom, v ktorom bývajú je priestranný, najstaršia dcéra A. má svoju vlastnú detskú izbu, dvojčičky majú taktiež svoju izbu. Podmienky pre rozvoj maloletých detí sú veľmi dobré. Všetky náklady na bývanie uhrádza partner matky, ktorý má s deťmi veľmi dobrý vzťah. Matka uviedla, že je veľmi vľúdny, spoľahlivý, rodinne založený. Matkin zdravotný stav je stabilizovaný, z dôvodu invalidity navštevuje ortopéda a neurológa. Maloletá A. je žiačkou 5. Ročníka základnej školy v Ľuboticiach, je zdravá, nosí okuliare. Matka s ňou pravidelne navštevuje psychologičku, z dôvodu, že maloletá má zdravotné problémy. Matka uviedla, že maloletá A. chcela spáchať samovraždu, hanbila sa za otca, po tom, čo bol odsúdený. Dvojčičky O. X. O. sú predčasne narodené Sebastián má diagnostikovanú ľahkú retardáciu, O. má ADHD. Navštevujú predškolské zariadenie v Ľuboticiach. Do šiesteho roku veku s nimi bola matka na predĺženej materskej dovolenke. Dvojčičky mali v čase rozvodu rodičov rok a otca takmer nepoznajú, nemajú k nemu vybudovaný žiaden vzťah. Matka nesúhlasí s úpravou styku otca s maloletými deťmi, je toho názoru, že styk otca s deťmi by sa mal zakázať z dôvodu, že deti majú zlé spomienky na otca, jeho nevhodné správanie sa k matke, za ktoré bol raz podmienene odsúdený a

následne bolo priestupkové konanie. Je presvedčená, že jeho záujem o deti nie je skutočný, ale takýmto spôsobom im chce negatívne zasahovať do života. Kolízný opatrovníčka v závere správy uviedla, že otcov návrh na úpravu styku s deťmi navrhujú zamietnuť z dôvodu, že otec detí sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody z dôvodu jeho opakujúcej sa trestnej činnosti a stretávanie detí s otcom v takomto zariadení nie je v najlepšom záujme maloletých detí.

4. Matka v písomnom vyjadrení k návrhu uviedla, že s návrhom otca na úpravu styku s maloletými deťmi nesúhlasí. Už v samotnom rozsudku o rozvode manželstva sa uvádza, že otec má vytvorený vzťah len s maloletou A.. Otec je právoplatne odsúdený za násilný trestný čin, pričom aj v minulosti sa k matke maloletých detí správal násilne, čo vyplýva, z rozsudku o rozvode manželstva. Maloletá A. veľmi zle znáša, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody, nakoľko, potom, ako skutok spáchal a táto správa sa objavila v televízii, spolužiaci sa jej kvôli tomu posmievali a šikanovali ju. Z uvedeného dôvodu s ňou matka začala navštevovať psychologičku, ktorú z dôvodu prežitej traumy navštevujú aj maloletý O. a maloletá O.. Psychologička v písomne podanej správe uviedla, že vzhľadom k mimoriadne závažnej sociálnej anamnéze, extrémne polytraumatické vplyvy v pôvodnej rodine, absencia akýchkoľvek pozitívnych zážitkov s osobou otca a tiež vzhľadom k miestu, kde by sa mal kontakt medzi dieťaťom a otcom odohrávať - v ústave na výkon trestu, psychologička nedoporučuje, aby k sa k týmto kontaktom pristúpilo. Rovnako neakceptovateľný je návrh, aby deti do ústavu na výkon trestu sprevádzal otcova sestra C. Q.. Maloleté deti s uvedenou osobou nemajú vytvorený žiaden vzťah, je pre nich prakticky cudzím človekom. Maloleté deti považujú za otca partnera matky a vyjadrili sa, že sa s otcom nechcú stretávať, pričom to neodporúča ani psychologičky, ktorú deti navštevujú a vzhľadom na prostredie, kde má stretnutie odohrávať, matka s podaným návrhom otca nesúhlasí a navrhuje ho zamietnuť. Otec sa o maloleté dvojčičky počas pobytu na slobode nezaujímal, o A. prejavoval záujem len sporadicky, neplnil si a ani neplní vyživovaciu povinnosť, voči matke maloletých detí sa v minulosti správal násilne, by takéto stretávanie nebolo v záujme maloletých detí.

5. Matka zároveň podala návrh, ktorým žiadala, aby súd otca maloletých detí pozbavil rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom. Súd tento návrh na pojednávaní vylúčil na samostatné konanie, vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 30P/225/2020, kde bolo konanie zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu matkou maloletých detí.

6. Otec maloletých detí na pojednávaní zotrval na podanom návrhu. Doplnil, že naposledy bol s maloletými deťmi 17.3.2018, kedy všetky tri deti odviezol matke. Vtedy počas víkendu bol s deťmi celé tri dni štvrtok, piatok, sobota, kde tieto tri dni trávili v byte u jeho priateľky. Nasledujúci deň 18.3. ho zatkli a bol dodaný do výkonu väzby, odvtedy nemal s deťmi žiaden osobný kontakt. On vie o tom, že ešte keď A. videla v telke, že ho predvádzajú na súd, tak objímala televízor, že môj ocko. To, čo uvádzala matka, že s deťmi nemal nijaký kontakt, nijaký vzťah, to nie je pravda. Naopak, keď maloletú A. donášal do škôlky, tak sa od neho nechcela odlepiť, objímala ho, keď ju donášala matka do škôlky, tak išla do škôlky s radosťou. On deťom telefonuje a píše im aj listy, ale zbytočne. V čase, keď žil s matkou maloletých detí v spoločnej domácnosti, bol s deťmi vždy, keď nebol v práci. Následne, keď už nebývali v spoločnej domácnosti, tak si vždy deti bral na víkend, asi na tri víkendy v mesiaci. On potom, čo sa s matkou maloletých detí rozviedli, sa nasťahovali naspäť do ich rodinného domu na adresu Župčany 201, kde spoločne po rozvode manželstva bývali zhruba od apríla - mája 2015 až do decembra 2017, kedy sa matka s deťmi odsťahovali na Sekčov. Matka si našla nejakého priateľa, preto odišla aj s deťmi k nemu. On potom, čo sa matka presťahovala, išiel pracovať do Slovinska, kde to boli turnusy nejakých 4 - 5 mesiacov. Počas obdobia, keď s matkou bývali na adrese Župčany 201 od roku 2015 do roku 2017 asi rok a pol pracoval v Slovinsku, kde chodil na turnusy 4 - 5 mesiacov a potom bol tri týždne doma, kde bol teda vkuse s deťmi. Otec ďalej uviedol, že on maloleté deti nikdy nezbil. Raz dostala maloletá A. na zadok a to vtedy, keď penu do kúpeľa vyliala do akvária. Matku maloletých detí nikdy nezbil. Matka od neho dostala jednu facku, keď za dva týždne minula 716 Eur na kreditnej karte. Matka maloletých detí mu stále volala, kedy si deti zoberie, pretože ona chcela tráviť voľný čas s kamarátkami, chcela ísť na diskotéku a podobne. On svoje deti miluje. Myslí si, že nie je úplne vhodné, aby sa s deťmi stretával v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, ale bude prepustený na slobodu až o 6 rokov, čo je veľmi dlhá doba na to, aby sa s deťmi počas tohto obdobia nestretol. On žiada, aby stretávanie s deťmi bolo za prítomnosti jeho sestry, pretože matku tam nechce a pri stretnutí vo výkone trestu môže byť len blízka osoba. Jeho sestra žila 12 rokov v Škótsku, takže v styku s deťmi bola až keď sa vrátila, pričom kontaktovala aj matku detí, že by sa s nimi chcela stretnúť, matka však na to žiadnym spôsobom nereagovala. Sestra sa natrvalo vrátila domov v roku 2018. Odvtedy sa s deťmi nestretla, pretože matka jej deti nedala.

7. Matka maloletých detí na pojednávaní uviedla, že s podaným návrhom nesúhlasí. Deti sú konečne kludné, šťastné a ona nedovolí, aby im otec znova ten život ničil tak ako to robil predtým. Nesúhlasila s tým, čo uvádzal otec maloletých detí. Jeho záujem o deti nikdy nebol taký ako by mal byť skutočný. V čase, keď bola tehotná s dvojičkami, tak v 28. týždni musela ostať ležať v nemocnici, vtedy prosila otca maloletých detí, aby sa postaral o maloletú A., čo on odmietol, preto sa o maloletú A. staral jej otec počas toho, čo ona ležala v nemocnici. Dvojičky sa narodili v 35. týždni predčasne, mali nízku pôrodnú hmotnosť, museli byť v pôrodnici hospitalizované týždeň po narodení. Keď prišla domov, mala toho veľmi veľa, pretože s dvojičkami musela 4x do dňa cvičiť Vojtovú metódu, každý druhý deň chodila na cvičenie ku fyzioterapeutke a popri tom sa musela starať o malé dievčatko A., o domácnosť, kde otec maloletých detí jej v tomto smere žiadnym spôsobom nepomáhal. Je pravda, že sama mu navrhovala, aby si deti niekedy zobral, pretože on nemusí prať, žehliť, starať sa o domácnosť, aby bol chvíľočku s deťmi, kde on jej na to povedal, že on si nebude brať deti na to, aby mala ona čas sa „kurviť“. Otcovi detí veľmi vadilo, keď niekedy zobral deti a ona si išla s kamarátkou posedieť na kávu, pretože pri starostlivosti o deti na to nemala čas. V čase, keď otca maloletých detí zatkli, bolo to bohužiaľ aj medializované, kde to videla maloletá A. v televízore a dostala panický strach. Nevedela ju žiadnym spôsobom ukladiť, deti v škole sa jej vysmievali, akého má otca, že prepadol dôchodcu so zbraňou, dokonca jej volala aj triedna učiteľka s tým, že si má prísť pre maloletú A., pretože je v takom rozrušenom stave, že ju nevedia ani ukladiť. Otec si maloleté deti veľmi nebrával, ak si bral, tak predovšetkým A.. V čase po rozvode manželstva, otec detí pracoval, keď bývali na adrese Župčany 201 v Slovinsku, keď sa vrátil domov, keďže žili v spoločnej domácnosti, tak bol každý deň s deťmi, ale nejaká veľká starostlivosť o deti z jeho strany nebola. On jej neustále hovoril, že „si matka, tak sa staraj“. Z tohto spoločného domu sa odsťahovala na Sekčov, pretože potrebovala mať pokoj. Je pravda, že už vtedy mala priateľa, ale odsťahovala sa s deťmi z dôvodu, aby mohli žiť pokojne. K poslednému stretnutiu otca s maloletými deťmi 17.3.2018, to si nepamätá. Nevie to ani potvrdiť, ani vyvrátiť. Ona nie je proti tomu, ak otca prepustia z výkonu trestu a bude sa chcieť stretávať s deťmi a deti s ním, aby sa spolu stretávali, ale myslí si, že teraz je takýto návrh z jeho strany šikanóznym, pretože si sám za to môže, že je vo výkone trestu odňatia slobody a nechce, aby na to doplácali deti. Matka ďalej doplnila, že v čase, keď bývali v spoločnej domácnosti, nebola zo strany otca detí nejaká veľká starostlivosť o deti občas deti odviezol do školy, do škôlky. Otec detí zväčša ležal na gauči a pozeral televízor. Maloletej A. pomáhal s úlohami, len keď mu to ona povedala. Matka uviedla že sestra otca pani Q. žila v zahraničí, keď prišla domov, prišla občas na návštevu, ale nejaký veľký záujem o deti z jej strany tam nebol. Ona je krstná mama dvojčiek. Krstnou mamou maloletej A. je jej kamarátka, s ktorou je v pravidelnom kontakte a všetky tri deti ju považujú za krstnú matku. Teraz, keď sa vrátila, tak ju navštívila pani Q., avšak z toho dôvodu, či nie je ochotná platiť hypotéku za ich spoločný dom na adrese Župčany 201, s čím ona z finančných dôvodov nesúhlasila. Matka ďalej uvádzala, že maloleté dvojičky Sebastián a Sofia otca v podstate nepoznajú. Za otca považujú jej súčasného priateľa, s ktorým žijú v spoločnej domácnosti a plánujú uzavrieť manželstvo. Otec detí v máji z výkonu trestu poslal list, na ich žiadosť im ho nečítam, pretože to nechcú. Maloletá A. nemá k nemu dobrý vzťah, pretože ona si pamätá na veci, keď ju bil. Ona bola toho svedkom. Ona sama, keďže sa s ňou o tom rozprávala, pretože na svoj vek je veľmi vyspelá, ak by sa chcela s otcom stretávať, ona by jej nebránila. Ona povedala, že nie, pretože pre ňu je otec ten, kto sa o ňu stará, ktorý jej večer prečíta rozprávku, ktorý sa o ňu zaujíma. Otec im niekoľkokrát telefonoval z výkonu trestu odňatia slobody, pričom deti sa s ním nechceli rozprávať.

8. Súd v tejto veci vypočul aj maloleté deti A. A., O. A. X. O. A.. Maloletá A. uviedla, že má ocka, ktorý sa volá M. Y. a vie o tom, že má ešte jedného ocka, ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody. Maloletá A. bola pri rozprávaní o svojom otcovi plačlivá, uviedla, že celé detstvo vnímala to, ako jej ocko týral jej mamku, bil ju, mal aj pištoľ pri jej hlave. Rozprávať sa s ním nechce a to ani telefonicky. Ona sa veľmi bojí, keď bude ocko prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, že ublíži jej mamke. A. povedala, že už chce, aby to všetko skončilo. Ona chodí ku psychologičke, veľmi jej to pomáha. Maloleté deti O. X. O., vzhľadom k ich veku, tomu, že sú dvojičky boli vypočuté spoločne, tak, aby každý z nich mohol vyjadriť svoj názor. Uvádzali, že sa doma sánkovali s Ockom, mamkou, A. a dedko. Ich Ocko sa volá M. Y.. Pri otázke, či poznajú aj iného ocka, ostali ticho, Sofia potom dodala, že nie nepoznajú.

9. Súd v rámci dokazovania prečítal aj list maloletej A. A., ktorý adresovala otcovi. Tento list bol predložený otcovi maloletej. Maloletá A. v liste písala o tom, že si na neho pamätá len v zlom, chce, aby jej dal pokoj, o tom, ako si ona pamätá, že bil mamku. Písala, že mamka sa jej pýta, či nechce ísť za ním, ale ona nechce, pretože sa ho bojí. V závere uviedla, že sa hanbí, že sa volá ako on.

10. Zo strany matky boli preložené správy o psychologickom vyšetrení maloletých detí. V závere z vyšetrenia maloletej A. A. psychologičky doporučila vzhľadom k prítomnej kumulácii psychotraumatických vplyvov a extrémne negatívnych zážitkov s osobou otca v anamnéze, absencii akýchkoľvek pozitívnych zážitkov s ním, ako aj prežívanej sociálnej sigmatizácii skrz jeho osobu (zažívaný výsmech, ponižovanie, ubližovanie, obviňovanie v prostredí, kde predtým žili - v tom čase dieťa vyšetrené so symptomatológiou reaktívnej depresie), kontakt s biologickým otcom navyše v neštandardnom prostredí ÚVTOS t. č. nedoporučuje. Tento nie je vhodný aj z dôvodu, že kontakt s ním môže viesť ku recidíve pôvodných ťažkostí, ale aj k ďalšej destabilizácii psychického stavu. V závere vyšetrenia maloletej O. A., psychologička doporučila vzhľadom k závažnej sociálnej anamnéze - traumatické vplyvy v pôvodnej rodine, absencia pozitívnych zážitkov s osobou otca - ani v čase trvania manželstva, ani v nasledujúcom období. Rovnako, čo sa týka dôvodov, pre ktoré si otec odpykáva trest a to lúpežné prepadnutie predstavuje pre dieťa rizikový model správania a fungovania a preto je potrebné zabrániť identifikácii s takýmto modelom, aspoň do obdobia, kým nebude výkon trestu ukončený. Z psychologického vyšetrenia O. A. vyplýva doporučenie psychologičky vzhľadom k závažnej sociálnej anamnéze - traumatické vplyvy v pôvodnej rodine, absencia pozitívnych zážitkov s osobou otca - ani v čase trvania manželstva, ani v nasledujúcom období. Rovnako, čo sa týka dôvodov, pre ktoré si otec odpykáva trest a to lúpežné prepadnutie predstavuje pre dieťa rizikový model správania a fungovania a preto je potrebné zabrániť identifikácii s takýmto modelom, aspoň do obdobia, kým nebude výkon trestu ukončený.

11. Z pripojeného spisu Okresného súdu prešov pod sp. zn. 30P/240/2014 mal súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu prešov pod sp. zn. 30P/240/2014 zo dňa 19.11.2014 bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky. Zo strany otca bolo určené výživné vo výške 100,-eur na maloletú A. a vo výške 70,-eur na maloletého O. a maloletú Sofiu. Styk otca s maloletými deťmi nebol upravený.

12. Z pripojeného spisu Okresného súdu prešov pod sp. zn. 33T/85/2014 mal súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 33T/85/2014 zo dňa 16.9.2014 bol uznaný vinným zo spáchania pokračujúceho prečinu vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a § 139 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 23.3.2014 v čase okolo 22.30 hod. v Župčanoch v priestoroch rodinného domu s popisným číslom XXX, okr. Prešov, svoju manželku M. A. odmietol vpustiť do miesta bydliska, následne otvoril exteriérové dvere, kde manželke povedal, aby vypadla, potom, čo sa dostala do chodby, ju telom pritlačil k stene, kde sa jej opýtal, či chce čelovku, pričom sa svojou hlavou približoval k jej, nato sa odtlačil a raz ju udrel dlaňou ruky do oblasti tváre - líca, dňa 23.3.-2014 v čase okolo 15.00 hod. v priestoroch rodinného domu v Ž. Č.. XXX, okr. Prešov, pod vplyvom alkoholu v kuchyni sa mu nepozdával obed a vyhrážal sa manželke, že či chce guľku medzi oči, nato ju raz udrel dlaňou ruky do oblasti tváre - líca, po chvíli v obývacej miestnosti začal manželke verbálne nadávať, nato z pravého vrecka vytiahol krátku čiernu zbraň s označením ME 8 POLICE, bez výrobného čísla a položil si ju na dlaň, napriek tomu, že v tom čase bol pod vplyvom alkoholu a v miestnosti sa okrem manželky nachádzalo aj maloleté 4 ročné dieťa, tomu na chvíľu na jej zvedavosť vložil do rúk zbraň, ale vzápätí ju zobral a vložil si ju do vrecka, na otázku manželky, že či je normálny, že má doma zbraň pri troch maloletých deťoch, odpovedal, že áno, ale zatiaľ je zaistená, čím tak u nej vzhľadom na dlhodobé problémy v spolunažívaní a opakované incidenty obdobného charakteru z minulosti v nej vzbudil obavu o jej život a zdravie a o život a zdravie jej detí. Za tom mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní šesť mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. Zároveň mu bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

13. Okresný súd Prešov uznesením pod sp. zn. 1T/90/2015 zo dňa 26.4.2016 podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku trestnú vec proti obžalovanému M. A. pre skutok právne kvalifikovaný obžalobou prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov č. 3 Pv 188/15 ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 16. Marca 2015 v čase okolo 7.30 hod. v obci Ž.y, okr. Prešov, v obývacej izbe v priestoroch rodinného domu s popisným číslom 201, po vzájomnej výmene názorov a pred maloletými deťmi niekoľkokrát vulgárne vynadal M. A. a následne jej povedal, že jej odreže hlavu, čím tak u poškodenej M. A. vzhľadom na dlhodobé problémy v spolunažívaní a opakované incidenty

obdobného charakteru z minulosti vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie, postúpil Okresnému úradu Prešov, Odboru všeobecnej vnútornej správy, aby ju prejednal ako priestupok.

14. Okresný úrad Prešov, odbor všeobecnej vnútornej správy pod sp. zn. L.-M.-L.-XXXX/XXXXXX zo dňa 27.9.2016 vydal rozkaz o uložení sankcie za priestupok. Obvinený M. A. je vinný zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorého sa dopustil tým, že dňa 19.3.2015 o 7.00 hod. v dome v obci Župčany, po predchádzajúcom nedorozumení, vulgárne nadával svojej bývalej manželke M. A., že je piča čaptavá, hlúpa, krava a neschopák, čím úmyselne narušil občianske spolunažívanie iným hrubým správaním. Obvinenému za tento priestupok uložil sankciu pokarhanie.

15. Okresný úrad Prešov, odbor všeobecnej vnútornej správy pod sp. zn. L.-M.-L.-XXXX/XXXXXX zo dňa 27.9.2016 odložil priestupkovú vec M. A., ktorý sa mal dňa 19.3.2015 o 7.00 hod. v dome v obci Ž. XXX dopustiť priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov tým, že sa mal vyhrážať svojej bývalej manželke M. A., že jej odreže hlavu, čím mal úmyselne narušiť občianske spolunažívanie vyhrážaním sa ujmom na zdraví.

16. Rozsudkom Okresného súdu prešov pod sp. zn. 33T/101/2018 zo dňa 28.1.2019 bol M. A. uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c, písm. d) trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Trestného zákona a ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona v súbehu s prečinom porušovanie domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. e) Trestného zákona. Za to mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov so zaradením pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Krajský súd v Prešove rozsudkom pod sp. z. 4To/12/2019 zo dňa 23.5.2019 zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložil M. A. trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov a 8 mesiacov, pričom pre výkon trestu ho zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

17. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa.

19. Súd na základe vykonaného dokazovania zmenil rozsudok Okresného súdu prešov pod sp. zn. 30P/240/2014 zo dňa 19.11.2014 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený uskutočňovať telefonické rozhovory s deťmi v trvaní 30 minút každú stredu v kalendárnom týždni v čase od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každú párnú sobotu v kalendárnom týždni v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod.. V prevyšujúcej časti návrh otca zamietol. Súd mal v konaní preukázané, že vzťahy medzi rodičmi maloletých detí sú veľmi zlé. Matka poukazovala na psychické a fyzické útoky zo strany otca maloletých detí počas trvania ich manželstva ako aj potom v čase, keď bývali v spoločnej domácnosti. Otec maloletých detí túto skutočnosť popieral. Bolo preukázané, že bolo iniciovaných viacero trestných konaní zo strany matky detí voči otcovi z dôvodu psychického a fyzického násillia, kde v jednom prípade bol aj otec maloletých detí odsúdený rozsudkom Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 33T/85/2014 zo dňa 16.9.2014 zo spáchania pokračujúceho prečinu vyhrážania voči manželke. V priestupkovom konaní bol v konaní vedenom Okresným úradom Prešov, odbor všeobecnej vnútornej správy pod sp. zn. OU-PO-OVVS2-2016/039826 uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu voči matke maloletých detí. Tento ich zlý vzájomný vzťah sa prenáša aj do ich komunikácie, aj vo vzťahu k maloletým deťom. Matka nesúhlasí, aby maloleté deti navštevovali otca vo výkone trestu odňatia slobody z dôvodu zlého vplyvu na deti, predovšetkým maloletú A., ktorá otca odmieta a veľmi ju ranila celá situácia okolo zatknutia otca pre trestný čin, ktorý spáchal, prežívala aj výsmech spolužiakov z toho dôvodu, čo sa odzrkadlilo na jej zlom psychickom stave. Maloleté dvojčky O. O. svojho biologického otca nepoznajú. V tomto smere mal súd aj k dispozícii listinný dôkaz a to správu psychologičky M. N., ktorú deti navštevujú, kde v závere uviedla, že nedoporučuje stretávanie sa maloletých detí s otcom, prostredie ústavu na výkon trestu, nie je vhodným prostredím pre deti, kde by sa mali stretávať jedným z rodičov, pre

ich riadny vývin je to nevhodné prostredie a vo vzťahu k maloletej A., ktorej psychický stav je momentálne stabilizovanejší, by to mohlo viesť k recidíve jej psychických problémov, zhoršeniu psychického stavu. V tomto kontexte je potrebné uviesť, že súd vykonal aj pohovor s maloletými deťmi, za prítomnosti psychologičky a kolíznej opatrovníčky, kde predovšetkým maloletá Vivien bola pri otázkach a rozprávaní o jej biologickom otcovi veľmi plačlivá, bolo vidieť, že prežíva psychický stres, kde aj sama uviedla, že už chce, aby to všetko skončilo. Sama A. aj v tomto znení zaslala otcovi list do ústavu na výkon trestu, ktorý bol predložený otcom maloletých detí v konaní. Maloletá A. je vo veku, kedy už vie prejavíť s určitou svoj názor a súd by mal na tento názor prihliadať. Súd je v konaní a rozhodovaní povinný prihliadať aj na názory maloletých detí, ktoré sú vo veku, kedy vedia svoj názor prejavíť, samozrejme, je tu potrebné posúdiť celkovú zrelosť dieťaťa, druh konania a primerane na tento názor maloletého dieťaťa prihliadať, tak, aby rozhodnutie súdu bolo vždy v prospech dieťaťa aj v tých oblastiach, ku ktorým sa maloleté dieťa vzhľadom na svoju rozumovú vyspelosť vyjadriť nevie resp. nevie posúdiť.

20. V konaní je nesporné, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody, pričom mu bol uložený dlhý niekoľkoročný trest odňatia slobody, pričom jedinou možnosťou, ako sa môže stretávať s maloletými deťmi je telefonovania alebo formou návštev vo výkone trestu odňatia slobody. Otec maloletých detí bol odsúdený za trestný čin lúpeže závažnejším spôsobom konania teda, spáchaného voči poškodenému vyššie veku, ide teda o úmyselný násilný trestný čin smerovaný voči osobe vyššieho veku v dôsledku ktorého bol odsúdený a bol mu uložený trest odňatia slobody. Otec maloletých detí je vo výkone trestu odňatia slobody vlastnou vinnou spáchaním násilného trestného činu. Otec si vlastnou vinnou spôsobil to, že je vo výkone trestu odňatia slobody a tým má obmedzený styk s maloletými deťmi. Táto skutočnosť však nemôže byť na ťarchu detí, ktoré majú samozrejme právo na styk s oboma rodičmi, nie však povinnosť stretávať sa s rodičom, voči ktorému majú zlé spomienky (predovšetkým maloletá A.) a stretávať sa s ním v prostredí ústavu na výkon trestu, čo je priestor úplne nevhodný na styk rodiča s maloletým dieťaťom. Je v priamom rozpore s právom dieťaťa na riadnu výchovu, ktorú sú mu rodičia v zmysle zákona o rodine poskytnúť, ak súčasťou výchovy dieťaťa má byť pravidelné stretávanie sa s otcom v podmienkach ústavu na výkon trestu, ak je otec vo výkone trestu z dôvodu tak závažnej násilnej trestnej činnosti. Tu je potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť aj to, že je potrebné prihliadať aj na vzájomný vzťah otca s maloletými deťmi, pretože otec detí uvádzal, že chce, aby ho deti navštevovali z dôvodu rozvoja ich vzájomných vzťah. Výsluchom maloletých detí a ďalšími dôkazmi bolo preukázané, že maloleté deti Sebastián a Sofia svojho otca nepoznajú a za otca považujú partnera svojej matky, ktorý im vytvoril bezpečný a vzťahovo stabilný domov. Maloletá A. svojho otca pozná, jej vzťah k nemu je vyslovené negatívny, nechce sa s ním stretávať. Prostredie ústavu na výkon trestu určite nie je vhodným prostredím na to, aby otec si vytvoril vzťah s maloletými deťmi O. X. O. a dokázal zmeniť negatívny vzťah maloletej A. k nemu. Z uvedených dôvodov sledujúc najlepší záujem maloletých detí, súd návrh otca na stretávanie sa s deťmi v priestoroch ústavu na výkon trestu zamietol.

21. Na druhej strane súd rešpektoval právo maloletých detí na to aby svojho otca poznali, vedeli kto je ich biologickým otcom. Z uvedeného dôvodu súd upravil právo otca na telefonovanie s maloletými deťmi v rozsahu 30 minút každú stredu v kalendárnom týždni a každú páru sobotu. Súd na rozviadol od návrhu otca upravil právo telefonovania každú páru sobotu, nie každú sobotu, aby aj matka právo ísť s deťmi počas víkendu na výlet alebo si vytvoríť vlastný program bez potreby sledovania času, kedy bude otec telefonovať s maloletými deťmi. Z uvedeného dôvodu v prevyšujúcej časti návrh otca zamietol.

22. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).